

אגמון האגם *Scirpus lacustris* פורח בבתי גידול

לחים (ספטמבר 2017)

כתבה: ערגה אלוני

אגמון האגם *Scirpus lacustris* (גומאיים) הוא עשבוני רב־שנתי של בתי גידול לחים. בקרקע יש לצמח קנה שורש אופקי (גבעול תת-קרקעי) הטבול במים רוב ימות השנה. מהניצנים שעל קנה השורש צומחים כלפי מעלה עלים וגבעולים שבראשם תפרחת. העלים והגבעולים מגיעים לגובה 1.5-3 מ'. העלים שטוחים מזכירים עלה של צמח דגני, מרוכזים בבסיס הצמח. הנדנים סגורים, הלשונית איננה מפותחת. הפטוטרת ארוכה, מחודדת בקצה ובעלת עורקים מקבילים זה לזה. הגבעול הוא קנה ירוק גלילי חסר פרקים ומפרקים, שאינו נושא עלים. חיתוך לרוחב של הגבעול מראה שרקמתו היא אוורירית עם חללי אוויר. הגבעול מסתיים בחפה ירוק הנראה כהמשכו של הגבעול, ובצידו תפרחת.

אגמון האגם

מימין - צילמה : ליאורה קרת, באדיבות אתר צמח השדה ©; משמאל - תפרחות בצידי הקנה. צילמה: ערגה אלוני ©

התפרחת היא צדדית, דמוית סוכך. השיבוליות מסודרות בקצות ענפים דקים ירוקים שבבסיסם חפים חומים דמויי מרצע. השיבולת חסרת גלומות. הפרחים דו-מיניים, עטיף הפרח עשוי עלים ירוקים חומים. בפרח 3 אבקנים ו- 2-3 עלים. השחלה עילית בת מגורה אחת. הפרי הוא אגוזית בעלת זרע אחד שאינו מעורה בקליפת הפרי. הפרחים העליונים בשיבולת הם חד מיניים- אבקניים. הפרחים מואבקירות. הצמח פורח מאפריל עד אוקטובר.

אגמון האגם. מימין

קרובו אגמון ימי ימי.

באמצע ומשמאל

בית גידולו של **אגמון האגם** הוא שטחים לחים במשך רוב ימות השנה. הוא גדל בביצות, בגדות נחלים, בשלוליות חורף קבועות במישור החוף, בבקעת החולה ובגולן. לצמח תפקיד חשוב במערכת האקולוגית בה הוא גדל. הצמח מבסס את הקרקעית הלחה ומאפשר מסד גדילה לצמחי מעונות לחים המעוגנים בקרקע. כאשר מקווי מים מתוקים מזדהמים, שורשי הצמח מסוגלים לקלוט מזהמים, בעיקר מתכות כבדות ובכך מטהרים את המים. לצמח יש חשיבות גם כצמח גינון בנופי מים מעשה ידי אדם. הוא נשתל בגדות בריכות נוי ומייפה את הסביבה. בתרבות המסורתית, משמשים הקנים העגולים של הצמח לקליעת סלים, מחצלות ועוד.

צמח קרוב ל**אגמון האגם** הוא **אגמון ימי** שבית גידולו הוא מעונות לחים ולעתים מלוחים. שיבוליות הצמח גדולות, חפי המעטפת שטוחים דמויי עלה, והגבעול משולש.

ספרות:

פינברון-דותן נ ודנין א 1991 המגדיר לצמחי-בר בארץ-ישראל. כנה. ירושלים.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: אלוני ע 2017 אגמון האגם *Scirpus lacustris* פורח בבתי גידול לחים (ספטמבר 2017), פורחי החודש, כתב-עת "כלנית" מספר 4.
<https://www.kalanit.org.il/scirpus-lacustris>